

Universiteit
Leiden
The Netherlands

[Bespreking van: Hins, W. (2009) Smaad door de Staat. Leiden: deLex]
Gerards, J.H.

Citation

Gerards, J. H. (2010). [Bespreking van: Hins, W. (2009) Smaad door de Staat. Leiden: deLex]. *Tijdschrift Voor Constitutioneel Recht*, 1, 89-90. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/15885>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/15885>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

W. Hins

Smaad door de Staat

Oratie Leiden, Amstelveen: deLex 2009, 30p. ISBN 978-90-8692-023-5

J.H. GERARDS¹

“U en ik hebben het grondrecht op vrijheid van meningsuiting. Dat recht is in de eerste plaats een schild tegen ongewenste overheidsbemoeienis. Maar hoe zit het met de overheid zelf? Heeft de overheid zelf ook vrijheid van meningsuiting?” Met deze woorden opent de rede die Wouter Hins in 2009 hield bij de aanvaarding van zijn ambt als bijzonder hoogleraar mediarecht aan de Universiteit Leiden. Het antwoord op de gestelde vraag luidt volgens Hins negatief. Weliswaar moet de overheid veel kunnen zeggen, maar dat betekent nog niet dat de staat ook een afdwingbaar *grondrecht* op vrijheid van meningsuiting toekomt. Steun voor dit oordeel vindt Hins in de (op dit punt overigens onduidelijke) Nederlandse rechtspraak en literatuur en in de rechtspraak van het HvJ EG en het EHRM. Hins verwijst niet naar de buitenlandse rechtspraak over dit onderwerp – dat is jammer, want het Amerikaanse Hooggerechtshof deed juist in 2009 een interessante uitspraak over “government speech”. Het Supreme Court kent daarin een heel ruime bescherming toe aan de vrijheid van meningsuiting door de staat, ook al brengt het deze vrijheid niet onder de reikwijdte van de *Free Speech Clause* van het eerste amendement op de Amerikaanse constitutie (Supreme Court US, uitspraak van 25 februari 2009, no. 07-665, *Pleasant Grove City, Utah v. Summum*, 555 U.S. _ (2009), te vinden via www.supremecourtus.gov). In zijn rede gaat Hins in het bijzonder in op de vraag wat de overheid nu wel of niet moet kunnen zeggen. Hij wijst in dit verband op de spanning die kan bestaan tussen uitingen van de staat (bijvoorbeeld een officiële waarschuwing tegen een sekte) en de bescherming van de rechten van individuen (bijvoorbeeld het belang om niet in religieuze gevoelens te worden aangetast). Ook besteedt hij aandacht aan de positieve verplichting van de staat om burgers op juiste en volledige wijze te informeren, bijvoorbeeld over de risico’s van de verlening van een bepaalde milieuvergunning. Zijn conclusie is dat in al die gevallen primair sprake is van *verplichtingen* van de staat die worden gekleurd door

boeken

¹ prof.mr. J.H. Gerards is hoogleraar staats- en bestuursrecht, Universiteit Leiden

de individuele rechten van burgers. Rechten als het recht op respect voor religieuze overtuiging of het recht op openbaarheid van bestuur bepalen uiteindelijk wat de staat mag of moet zeggen. Van échte vrijheid van meningsuiting van de staat is daarmee geen sprake. In plaats daarvan heeft de staat slechts een meer of minder ruime verplichting tot het verschaffen van objectieve informatie.